

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 50000/12
Mario PETEK
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 20. veljače 2018. u odboru u sastavu:

Aleš Pejchal, *predsjednik*,
Armen Harutyunyan,
Jovan Ilievski, *suci*,

i Renata Degener, *zamjenica tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir gore navedeni zahtjev podnesen 18. srpnja 2012. godine, uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena Vlada i odgovor na očitovanje koje je dostavio podnositelj zahtjeva, nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelj zahtjeva, g. Mario Petek, hrvatski je državljanin, rođen 1983. godine i živi u Glini. Podnositelja zahtjeva pred Sudom je zastupao g. R. Čogurić, odvjetnik iz Zagreba.

2. Hrvatsku Vladu („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

1. Prekršajni postupak

4. Dana 4. rujna 2009. godine Prekršajni sud u Ivanić Gradu proglasio je podnositelja zahtjeva krivim za prometne prekršaje jer je 15. srpnja 2009.

godine uzrokovao prometnu nesreću vozeći pod utjecajem alkohola i jer nije vezao sigurnosni pojas. Kažnjen je novčanom kaznom u iznosu od 5.500,00 hrvatskih kuna (HRK) i izrečena mu je mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dvanaest mjeseci. Ta je odluka postala pravomoćna 18. rujna 2009. godine.

2. Postupak po optužnici

5. Dana 1. listopada 2009. godine protiv podnositelja zahtjeva podignuta je optužnica na Općinskom sudu u Ivanić Gradu zbog sumnje da je 15. srpnja 2009. godine vozio pod utjecajem alkohola i da je izazvao prometnu nesreću u kojoj je jedna osoba pretrpjela teške tjelesne ozljede koje su rezultirale smrću te osobe.

6. Dana 9. veljače 2010. godine podnositelj zahtjeva proglašen je krivim po optužnici i osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od pet godina te mu je izrečena mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u jednakom trajanju.

7. U žalbi podnositelj zahtjeva nije iznio pitanje svojeg dvostrukog suđenja za isto djelo. Dana 26. travnja 2010. godine Županijski sud u Velikoj Gorici potvrdio je prvostupanjsku presudu.

8. Podnositelj zahtjeva zatim je Vrhovnom sudu podnio zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude. Tvrdio je, *inter alia*, da je došlo do povrede pravila *ne bis in idem* jer ga je prekršajni sud već osudio za isto djelo. U tom smislu, Vrhovni je sud utvrdio da podnositelj zahtjeva u prekršajnom postupku nije bio osuđen za uzrokovanje smrti osobe, već samo za vožnju pod utjecajem alkohola i jer nije vezao pojas. Vrhovni je sud potvrdio presude nižih sudova 28. rujna 2010. godine.

9. U ustavnoj tužbi podnositelj zahtjeva ponovno je prigovorio da mu je dva puta suđeno za isto djelo. Ustavni sud odbio je tu tužbu 16. ožujka 2012. godine na istim osnovama koje je naveo Vrhovni sud.

B. Mjerodavno domaće pravo

10. Mjerodavni dio Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine br. 152/2008, 76/2009, 80/2011, 91/2012) glasi:

Načela kaznenog postupka

Članak 12.

„(1) Nitko ne može biti ponovno kazneno progonjen za djelo za koje je već bio suđen i za koje je donesena pravomoćna sudska presuda.

...“

Članak 452.

„Presudu kojom se optužba odbija sud će izreći ako:

...

5. je optuženik za isto djelo već pravomoćno osuđen, oslobođen optužbe ili je postupak protiv njega rješenjem pravomoćno obustavljen.

...“

Žalbene osnove**Članak 469.**

„Povreda kaznenog zakona postoji ako je kazneni zakon povrijeđen u pitanju:

...

3. ima li okolnosti koje isključuju kazneni progon, a osobito je li ... stvar već pravomoćno presuđena,

...“

PRIGOVOR

11. Podnositelj je u svom zahtjevu prigovorio na temelju članka 4. Protokola br. 7. uz Konvenciju da mu je dva puta suđeno i da je dva puta kažnjen za isto djelo.

PRAVO**Članak 4. Protokola br. 7.**

12. Podnositelj zahtjeva prigovorio je da mu je dva puta suđeno i da je dva puta kažnjen u odnosu na događaj od 15. srpnja 2009. godine. Pozvao se na članak 4. Protokola br. 7. uz Konvenciju, čiji mjerodavni dio glasi:

„1. Nikome se ne može ponovno suditi niti ga se može kazniti u kaznenom postupku iste države za kazneno djelo za koje je već pravomoćno oslobođen ili osuđen u skladu sa zakonom i kaznenim postupkom te države.

...“

1. Tvrđnje stranaka

13. Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva nije pravilno iscrpio domaća pravna sredstva jer je pitanje svojeg dvostrukog suđenja i kažnjavanja prvi put iznio u svojem zahtjevu za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude, a zatim i u svojoj ustavnoj tužbi. Međutim, taj je prigovor trebao iznijeti čim je njegova prva osuda postala pravomoćna, to jest, tijekom suđenja pred Općinskim sudom u Ivanić Gradu, a svakako u svojoj žalbi protiv prvostupanjske presude donesene u postupku po optužnici.

14. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da je iznošenjem mjerodavnog pitanja pred Vrhovnim sudom i Ustavnim sudom pravilno iscrpio domaća pravna sredstva.

2. Ocjena Suda

15. U skladu s člankom 35. stavkom 1. Konvencije Sud predmet može razmotriti tek nakon što se iscrpe sva domaća pravna sredstva. Svrha je članka 35. državama potpisnicama dati priliku da spriječe ili isprave povrede za koje se navodi da su ih počinile, prije nego se ti navodi podnesu Sudu (vidi, primjerice, *Gherghina protiv Rumunjske* [VV] (odluka), br. 42219/07, stavak 84., 9. srpnja 2015.).

16. Obveza iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava stoga traži da se podnositelj zahtjeva posluži uobičajenim pravnim sredstvima koja su dostupna i dostatna u odnosu na njegove prigovore na temelju Konvencije. Postojanje pravnih sredstava o kojima se ovdje radi mora biti dovoljno sigurno ne samo u teoriji nego i u praksi, jer će im inače nedostajati potrebna dostupnost i djelotvornost. Da bi bilo djelotvorno, pravno sredstvo mora moći izravno ispraviti pobijano stanje stvari i mora nuditi razumne izgleda za uspjeh (ibid., st. 85.).

17. Sud napominje da podnositelj zahtjeva nije iznio pitanje svojeg dvostrukog suđenja i kažnjavanja bilo tijekom suđenja pred Općinskim sudom u Ivanić Gradu bilo u svojoj žalbi protiv prvostupanjske presude donesene 9. veljače 2010. godine. Sud je već smatrao da se prigovori zbog nepoštenosti postupka najbolje rješavaju u postupku u vezi s kojim su takvi prigovori uloženi (vidi *Tarbuk protiv Hrvatske*, br. 31360/10, st. 33., 11. prosinca 2012.). Isto vrijedi i za pravilo *ne bis in idem*.

18. Sud napominje da je pravilo *ne bis in idem* jedno od načela kaznenog postupka u Hrvatskoj (vidi članak 12. Zakona o kaznenom postupku, stavak 10. ove odluke). Kada je optuženik za isto djelo već pravomoćno osuđen ili oslobođen optužbe ili je postupak protiv njega rješenjem pravomoćno obustavljen, izriče se presuda kojom se optužba odbija (vidi članak 452. Zakona o kaznenom postupku, citiran u stavku 10. ove odluke). Međutim, prvostupanjski je sud teško mogao znati je li optuženik već bio pravomoćno osuđen ili oslobođen optužbe za isto djelo, osim ako obrana nije iznijela takav prigovor. Unatoč činjenici da je odluka kojom je podnositelj zahtjeva

proglašen krivim u prekršajnom postupku postala pravomoćna u rujnu 2009. godine, a suđenje je pred Općinskim sudom u Ivanić Gradu trajalo do veljače 2010. godine, podnositelj zahtjeva ni u kojem trenutku u tom razdoblju nije obavijestio Općinski sud u Ivanić Gradu o svojoj osudi.

19. Osim toga, povreda pravila *ne bis in idem* također predstavlja razlog za žalbu protiv prvostupanjske presude. Stoga nema sumnje da je žalba protiv prvostupanjske presude bila prikladno pravno sredstvo za podnositeljeve prigovore. Međutim, podnositelj nije iznio to pitanje u svojoj žalbi. Zapravo ga je prvi puta iznio u svojem zahtjevu za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude pred Vrhovnim sudom te zatim u svojoj ustavnoj tužbi.

20. U nekoliko predmeta u odnosu na Hrvatsku, Sud je već smatrao da su podnositelji zahtjeva, iznoseći iste prigovore koje su iznijeli pred Sudom tijekom cijelog domaćeg postupka, pravilno iskoristili domaća pravna sredstva, kako to zahtijeva članak 35., stavak 1. Konvencije (vidi naprijed citirani predmet *Tarbuk*, st. 32.; *Zrilić protiv Hrvatske*, br. 46726/11, st. 46.-48., 3. listopada 2013.; *Horvatić protiv Hrvatske*, br. 36044/09, st. 70., 17. listopada 2013.; i *Marić protiv Hrvatske*, br. 50132/12, st. 53., 12. lipnja 2014.). Nepoštivanjem ovih pretpostavki, podnositelj zahtjeva u ovom predmetu nije pravilno iscrpio domaća pravna sredstva.

21. U skladu s time, zahtjev se mora odbaciti na temelju članka 35., stavaka 1. i 4. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

Utvrdjuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otposlano u pisanom obliku dana 15. ožujka 2018. godine.

Renata Degener
Zamjenica tajnika
Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

Aleš Pejchal
Predsjednik

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramareka 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524